

Аналіз

регуляторного впливу до проєкту регуляторного акта - рішення Рокитнівської селищної ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку».

I. Визначення проблеми

Аналіз регуляторного впливу підготовлено на виконання норм Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», відповідно до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акту, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 року №308 «Про затвердження методики проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акту» зі змінами.

Рішенням Рокитнівської селищної ради від 09 липня 2021 року №923 «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» та рішенням Рокитнівської селищної ради від 08 липня 2022 року №2912 установлені ставки податку на майно в частині плати за землю на 2022,2023 роки та передбачено встановлення пільг з їх сплати.

Виходячи з норм пункту 5 статті 2 та частини 1 статті 3 Бюджетного кодексу України, бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією зі складових якої є бюджети місцевого самоврядування), становить один календарний рік, що починається 01 січня кожного року й закінчується 31 грудня того ж року.

Органи місцевого самоврядування в рамках, визначених Бюджетним та Податковим кодексами України, мають ухвалювати рішення про встановлення місцевих податків і зборів на наступний рік для відповідного місцевого податку чи збору.

Статтею 12 Податкового кодексу України передбачено надання копії рішення про встановлення місцевих податків чи зборів, або про внесення змін до них, в електронному вигляді в десятиденний строк з дня ухвалення до контролюючого органу, у якому перебувають на обліку платники відповідних місцевих податків та зборів, але не пізніше 01 липня року, що передує бюджетному періоду, у якому планується застосування встановлюваних місцевих податків і зборів або змін до них.

Рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін (плановий період). У іншому разі норми відповідного рішення застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Згідно Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» повноваження щодо встановлення місцевих податків і зборів відносяться до виключної компетенції місцевої ради.

Пунктом 284.1 статті 284 ПКУ встановлено, що органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території. Пунктом 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що органи місцевого самоврядування ухвалюють рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Плата за землю є складовою податку на майно, який згідно зі статтею 10 ПКУ належить до місцевих податків та є обов'язковим для встановлення місцевими радами.

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 ПКУ плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної й комунальної власності.

Граничні розміри ставок земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної й комунальної власності, установлені статтями 274 та 288 ПКУ, не є фіксованими, а коливаються від 0 до 12 відсотків від нормативної грошової оцінки земельної ділянки.

Плата за землю є бюджетоутворюючим джерелом у складі власних доходів загального фонду бюджету Рокитнівської селищної ради.

Прогнозний обсяг надходжень податку на 2024 рік є розрахунковим і може змінюватися від чинників, на які неможливо вплинути (чисельність платників, обов'язковість сплати ними податку – виникнення податкового боргу).

Сплата земельного податку

	Земельний податок з фізичних осіб, грн	Земельний податок з юридичних осіб, грн
2021 рік	734 249	4 482 528
2022 рік	592 668	4 590 254
Прогнозний 2023	823 362	4 685 369
Прогнозний 2024	1 230 452	5 456 236

Ураховуючи, що рішення про встановлення місцевих податків та зборів є регуляторними актами та потребують реалізації процедур, передбачених Законом, розроблено проект регуляторного акту – рішення Рокитнівської селищної ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» У цьому випадку причини виникнення проблеми – це безпосередня вимога

чинного законодавства України, згідно з якою органи місцевого самоврядування ухвалюють рішення про місцеві податки та збори.

В разі не встановлення органом місцевого самоврядування місцевих податків, будуть застосовуватися мінімальні ставки податку, визначені в Податковому кодексі України, при цьому не будуть враховані інтереси громади по встановленню таких ставок. Прийняття рішення селищної ради «Про встановлення ставок та пільг зі сплати земельного податку», що набуде чинності з наступного бюджетного періоду – з 01 січня 2024 року, необхідне для прозорого ефективного встановлення ставок плати за землю та пільг з її сплати. Прийняття цього регуляторного акту дасть можливість здійснення контролю за додержанням правил розрахунку та з Рокитнівської селищної ради своєчасністю сплати податку на майно в частині податку за землю. Питання наповнення бюджету ради, у тому числі через встановлення ставок земельного податку для платників земельного податку, є сферою загальних інтересів суб'єктів господарювання, органів місцевої влади й громади. Як наслідок, мешканці громади, у тому числі платники земельного податку, отримують упевненість у можливості виконання соціально-економічних програм, орган місцевого самоврядування виконує вимоги Податкового кодексу України в частині встановлення податків та отримання доходів бюджету з метою реалізації повноважень. Ринкові механізми не можуть бути застосовані при адмініструванні податків. Доцільним є втручання держави шляхом делегування органам місцевого самоврядування повноважень з установаження ставок податку на майно в частині плати за землю та надання обґрунтованих додаткових пільг з його сплати певним категоріям землекористувачів, як це визначено ПКУ.

Отже, установаження ставок та пільг з плати за землю можливе лише шляхом прийняття відповідного рішення селищної ради.

Проект рішення селищної ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку» розроблено відповідно до форми, затвердженій Постановою Кабінету Міністрів України на 2020 рік від 24 травня 2017 року №483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки». Зокрема передбачено встановлення ставок плати за землю в розрізі кодів за видами цільового призначення земель, установленими Класифікацією видів цільового призначення земель, затвердженою Наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23 липня 2010 року №548, зі змінами.

Відповідно до пункту 284.1 статті 284 ПКУ органам місцевого самоврядування надано право встановлювати пільги зі сплати за землю. Ураховуючи зазначене, пільги зі сплати за землю встановлюються Податковим кодексом України та даним рішенням. За відсутності регулювання не буде забезпечено визначення ставок, порядку нарахування, сплати та переліку пільг з плати за землю. У разі не встановлення місцевих податків і зборів, передбачених пунктом 10.2 статті 10 ПКУ, рішеннями місцевого самоврядування, плата за землю справляється із

застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передувє бюджетному періоду, у якому планується застосування плати за землю. При цьому, пільги з плати за землю залишаються виключно такими, що встановлені положеннями ПКУ. Тому, більшість громадян, бюджетних, комунальних та неприбуткових організацій втратять право на пільги з 2022 року, оскільки перелік пільг у статтях 281, 282ПКУ є дуже вузьким і не враховує реальні потреби землекористувачів громади в отриманні пільг з плати за землю. Кожен податок є важливою складовою доходів бюджету, оскільки забезпечує внесок у його наповнення. Згідно з бюджетним законодавством плата за землю є одним з джерел надходжень загального фонду бюджету селищної ради, за рахунок якого утримуються бюджетні установи, що забезпечують надання послуг населенню в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, фізичної культури та спорту. Також фінансуються соціально важливі місцеві цільові програми.

Стабільність надходжень, що формують загальний фонд бюджету селищної ради, дозволяє забезпечити безперебійну життєдіяльність міста в різних сферах, своєчасну виплату заробітної плати працівникам бюджетних установ та провести всі інші соціально важливі видатки, отримати всім мешканцям громади суспільні послуги в тій чи іншій сфері, якими опікуються органи місцевого самоврядування.

З метою безумовного виконання вимог Податкового кодексу України та недопущення суперечливих ситуацій, а також з метою вирішення проблеми щодо врегулювання питань справляння місцевих податків і зборів в межах територіальної громади, і пропонується прийняття рішення селищної ради «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку».

II. Цілі державного регулювання

Проект рішення селищної ради спрямований на розв'язання завдання, визначеного в попередньому розділі аналізу регуляторного впливу.

Цілями державного регулювання є установлення ставок та пільг з плати за землю відповідно до вимог ПКУ, отримання до бюджету селищної ради прогнозованих податкових надходжень, забезпечення виконання програм: соціальних, економічних, екологічних, розвитку підприємництва, електронного врядування, у сфері адміністративних послуг тощо, фінансування бюджетної сфери в галузях освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту тощо.

- часовий: дія регуляторного акту протягом року;
- якісний: забезпечення виконання місцевих цільових програм: соціальних, економічних, екологічних, розвитку підприємництва, електронного врядування, у сфері адміністративних послуг тощо, фінансування бюджетної сфери в галузях

освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального та дорожнього господарства, транспорту тощо.

Дотримання правових аспектів буде виконано шляхом направлення:

- проєкт до Рівненського територіального відділення Антимонопольного комітету України як такого, що може вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, установлення й зміни правил їх поведінки на ринку, або такого, що може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках (відповідно до статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України);
- копії ухваленого рішення про встановлення місцевих податків чи зборів у електронному вигляді в десятиденний строк з дня ухвалення до контролюючого органу, у якому перебувають на обліку платники відповідних місцевих податків та зборів, але не пізніше 01 липня року, що передує бюджетному періоду, у якому планується застосування встановлюваних місцевих податків і зборів або змін до них (підпункт 12.3.3 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).